

Riktlinje för pension

Alingsås kommun

Typ av styrdokument: Riktlinje
Beslutande instans: Kommunstyrelsen
Datum för beslut: 2024-11-xx
Diarienummer: 2024.352 KS

Gäller för: Alingsås kommun
Giltighetstid: Tillsvdare
Revideras senast: ---
Dokumentansvarig: Bitr. kommundirektör

Innehåll

1.	Inledning	4
1.1.	Bakgrund och syfte	4
1.2.	Kollektivavtal och pensionsregelverk	4
1.3.	Uppföljning	5
1.4.	Beslutsordning	5
1.5.	Pensionsinformation	5
2.	Under anställningstid	6
2.1.	Löneväxling till pension	6
2.2.	AKAP-KR för medarbetare född 1985 eller tidigare	6
3.	Vid avgång	7
3.1.	Särskild avtalspension enligt överenskommelse	7
3.2.	Pausa uttag av tjänstepensionen	7
3.3.	Intjänande efter uppnådd LAS-ålder	8

1. Inledning

1.1. Bakgrund och syfte

Syftet med Alingsås kommuns pensionsriktlinjer är att stärka kommunens möjlighet att behålla och rekrytera nya medarbetare genom att på ett enkelt och tydligt sätt beskriva kommunens pensionsförmåner och förmåner knutna till ålder.

Pensionsriktlinjerna beskriver på ett samlat sätt kommunens pensionsåtagande gentemot medarbetarna. De är marknadsmässigt framtagna utifrån lagregler och kollektivavtal samt möjligheter att utveckla dessa. Riktlinjerna beskriver det kommunen beslutat ska gälla i specifika pensionsfrågor.

Alingsås kommun vill med dessa pensionsriktlinjer:

- Öka sin attraktion som arbetsgivare.
- Få en bättre kontroll och överblick över pensionsförmåner och andra förmåner knutna till ålder.
- Åstadkomma en konsekvent och korrekt hantering av pensionsförmåner och andra förmåner som är knutna till ålder.
- Ge ökad möjlighet att anpassa arbetstids- och pensionslösningar efter den enskildes behov och förutsättningar för att underlätta generationsväxling, kompetensöverföring och för att öka möjligheten att kvarstå i tjänst i enlighet med lagen om anställningsskydd.

1.2. Kollektivavtal och pensionsregelverk

Sedan 1 januari 2006 gäller pensionsavtalet KAP-KL (Kollektivavtalad Pension) för medarbetare födda 1985 eller tidigare. Detta pensionsavtal stängdes för nyinträde från och med januari 2023 och har ersatts av AKAP-KR.

Från 1 januari 2014 gäller pensionsavtalet AKAP-KL (Avgiftsbestämd Kollektivavtalad Pension) för medarbetare födda 1986 eller senare. Detta avtal har modifierats och ersatts av AKAP-KR.

SKR har med Offentliganställdas Förhandlingsråd (OFR), Svenska Kommunalarbetareförbundet och Akademiker-Alliansen den 20 december 2021 träffat en överenskommelse om tillägg och ändringar i AKAP-KL samt vissa följdändringar i KAP-KL. De villkorsändringar som följer av överenskommelsen trädde i kraft 1 januari 2023. Samtidigt bytte AKAP-KL namn till AKAP-KR.

Äldre pensionsavtal gäller fortfarande i enskilda fall och på grund av särskilda omständigheter.

AKAP-KR blir från den 1 januari 2023 det enda framåt gällande pensionsavtalet för alla medarbetare inom kommuner och regioner.

I och med denna överenskommelse stängs inträde till det delvis förmånsbestämda avtalet KAP-KL. Kommunsektorn blir därmed den första större arbetsmarknadssektorn att lämna förmånsbestämda pensionslösningar.

Bestämmelserna i pensionsavtalen är i vissa delar dispositiva, vilket innebär att de gäller om inget annat avtalats. Det ger utrymme för lokala och individuella överenskommelser.

Pensionsriktlinjerna beskriver det Alingsås kommun beslutat ska gälla i specifika pensionsfrågor.

1.3. Uppföljning

Pensionsriktlinjerna ses över vid behov och uppdateras med anledning av förändringar i lagar, kollektivavtal samt regler och rekommendationer på den kommunala marknaden.

1.4. Beslutsordning

Beslut om pensionsriktlinjerna och om medarbetares pensionsvillkor fattas av kommunstyrelsen. Beslut i övriga pensionsfrågor regleras i gällande delegationsordning.

1.5. Pensionsinformation

Arbetsgivaren är enligt pensionsavtalen ansvarig för att medarbetare informeras om de pensionsförmåner som tjänas in i anställningen. Kommunen uppfyller informationskravet att tillhandahålla medarbetarna information om de intjänade pensionsförmånerna.

Informationen ges av kommunens HR-avdelning i samarbete med extern pensionsadministratör. På kommunens intranät finns länkar till pensionsavtalen och extern pensionsadministratör.

Kommunens medarbetare får varje år en skriftlig pensionsprognos från extern pensionsadministratör som grundas på intjänade pensionsförmåner i anställningen.

Medarbetare som ska välja försäkringsbolag för den avgiftsbestämda ålderspensionen för första gången får information och valblankett från kommunens pensionsadministratör. Efter det får medarbetaren information från de valda försäkringsbolagen.

Kommunen erbjuder vid behov gruppvis information avseende löneväxling samt information riktad till nya medarbetare och blivande pensionärer. På intranätet finns mer information om detta.

2. Under anställningstid

2.1. Löneväxling till pension

Alingsås kommun erbjuder samtliga tillsvidareanställda möjlighet att löneväxla till pensionssparande via ett överenskommet månatligt bruttolöneavdrag. Erbjudandet syftar till att stärka kommunens möjlighet att attrahera och behålla kompetenta medarbetare.

Löneväxlingen ska vara kostnadsneutral för kommunen. Medarbetare som löneväxlar får därför ett tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet betalas tillsammans med det överenskomna löneväxlingsbeloppet till en tjänstepensionsförsäkring.

Tilläggsbeloppet beräknas utifrån skillnaden mellan lagstiftade arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt på pensionskostnader, samt vissa andra avtalsförsäkringar. Tilläggsbeloppet kan komma att ändras om de underliggande faktorerna ändras.

Exempel: För en medarbetare som minskar sin bruttolön med 1 000 kronor och tilläggsbeloppet är 6 procent, betalas 1 060 kronor till en tjänstepensionsförsäkring.

Kostnadsneutraliteten innebär också att löneväxlingen inte ska påverka medarbetarens ordinarie tjänstepension. Bruttolönen före växlingen ska därför även fortsättningsvis vara pensionsgrundande för tjänstepensionen.

Löneväxlingen regleras i ett individuellt avtal mellan kommunen och medarbetaren. Avtalet gäller tills vidare och båda parter har uppsägningsrätt. Uppsägningen ska vara skriftlig.

Mer information om möjligheten att löneväxla och rådgivning av oberoende försäkringsspecialist fås av kommunens löneenhet.

2.2. AKAP-KR för medarbetare född 1985 eller tidigare

Alingsås kommun erbjuder alla medarbetare möjlighet att omfattas av det avgiftsbestämda pensionsavtalet AKAP-KR i stället för det delvis förmånsbestämda pensionsavtalet KAP-KL.

För de medarbetare som väljer att omfattas av AKAP-KR i stället för KAP-KL tillämpar kommunen de centrala parternas rekommendation om riktlinjer för arbetsgivare vid erbjudande av AKAP-KR i stället för KAP-KL.

En medarbetare som valt att omfattas av AKAP-KR kan inte återgå till KAP-KL så länge anställningen i kommunen består.

3. Vid avgång

I speciella övergripande situationer såsom omorganisation och övertalighet eller av individuella skäl kan Alingsås kommun erbjuda en möjlighet för tidigare avgång ur tjänst. Detta ska ses som ett arbetsgivarverktyg och inte som en rättighet i de fall då avslutande av anställning annars skulle vara aktuellt.

3.1. Särskild avtalspension enligt överenskommelse

Särskild avtalspension (SAP) kan betalas ut på heltid eller deltid (partiell SAP) efter överenskommelse mellan arbetsgivare och medarbetare.

För de medarbetare som efter pensionsavtalet AKAP-KR träder i kraft fortsatt omfattas av KAP-KL erbjuds särskild avtalspension enligt det pensionsavtalets regler.

Överenskommelse om särskild avtalspension kan göras för viss tid. Villkoret är att ålderspension ska tas ut när särskild avtalspension upphör, det vill säga det måste finnas ett pensioneringssyfte.

Underlag för särskild avtalspension beräknas som ett genomsnitt av de tre sista årens pensionsgrundande löner i anställningen hos arbetsgivaren som föregår året före avgångsåret, uppräknat med förändringen av inkomstbasbeloppet i förhållande till avgångsåret.

Medarbetaren ska ha minst tio års sammanhängande anställningstid i kommunen i direkt anslutning till pensionsavgången.

Särskild avtalspension kan betalas ut längst in till dess att arbetstagaren fyllt i 32 a § LAS angiven ålder.

Beslut fattas av förvaltningschef i samråd med biträdande kommundirektör.

Avgång eller arbetstidsminskning med särskild avtalspension kan komma att påverka allmän pension, sjukpenning, ersättning från avtalsförsäkringar med mera. Kommunen ska informera om detta men kompenserar inte medarbetaren för denna påverkan.

3.2. Pausa uttag av tjänstepensionen

I syfte att göra uttaget av tjänstepensionen enklare och mer flexibelt kan medarbetare med premiebestämd tjänstepension inom avtalsområdet KAP-KL/AKAP-KR välja att pausa en påbörjad utbetalning under de fem första åren.

Medarbetare kan även välja att förlänga utbetalningstiden, vilket innebär att månadsbeloppet blir lägre men betalas ut under en längre tid. Har en medarbetare till

exempel valt att ta ut pensionen på tio år går det att förlänga med ytterligare några år eller välja en utbetalning som sträcker sig livet ut.

3.3. Intjänande efter uppnådd LAS-ålder

Medarbetare som väljer att kvarstå i samma anställning efter uppnådd ålder enligt 32 a § i LAS, fortsätter att tjäna in avgiftsbestämd pension i enlighet med AKAP-KR till dess att medarbetaren väljer att gå i pension.

Medarbetare som tillträder en ny anställning efter uppnådd LAS-ålder omfattas inte.